

Norske frivillige i tysk/engelsk uniform

Av Jens E. Kindt

Jeg har nettopp mottatt nr. 5 av Folk og Land og ser på side 4 under overskriften "Forsoning med frontkjemperne" at den pensjonerte offiser Kaare Nordby i Hamar Arbeiderblad den 22.9.92 uttaler at hans hoved-inntrykk blant de norske frivillige som tilhørte de norske væbnede styrker i Storbritannia, er at et stort flertall av disse for lengst ville ha sagt ja til forsoning med frontkjemperne.

Hva kan det ha vært som har forhindret dem fra å uttale sig i den retning tidligere? De hadde da ikke munnskurv!

Til tross for at jeg etter langt opphold i norske konsentrasjonsleire etter krigen har vært bosatt i Syd-Amerika, er der visse ting jeg har slept med meg hjemmefra. Deriblant har jeg funnet kopi av et "Utkast til ny oppsettning av Leidangen - Norges Forsvarsberedskap", som jeg den 28/12 --45 sendte til Oberst K.H. Aara, sjef for I.R.9, Bergen. Jeg fikk aldri noe svar, men merkelig nok var brevet med bilag vedlagt min saks dokumenter da jeg kom for "retten". Jeg bør vel nevne at jeg i en årrekke samarbeidet med Aara som styremedlem i FNF - Foreningen til Gjenreisning av Norges Forsvar og senere Leidangen, inntil jeg 1933 flyttet til Danzig. Jeg siterer her noe av det jeg skrev til obersten:

"Blant dem som idag sitter som politiske fanger bak piggråd er der også en hel del

frontkjemper, ungdom som brenner etter å få komme igang med å bygge opp land og forsvar. Pressen skjeller dem ut for å være landsforrædere, og "retten" frakjenner dem rett til å tjene i rikets væbnede makt. Mor Norge har jo soldater nok og kan uten å blunke gi avkall på de erfaringer og den forsvarsvilje og -evne disse nordmenn representerer. En gang må jo staten si opp disse "pensjonærer bak piggråd". Skal de da straks tvinges til å utvandre fordi man her hjemme setter dem utenfor? Den oppfatning at det bare er utskudd og ramp som idag befolker våre konsentrasjonsleire er vel tilstrekkelig avkrefte ved de oppgaver Statistisk Sentralbyrå har innhentet fra leirene, og avgjørelsen må treffes før fangene slippes ut.

Enting synes forøvrig uforståelig for oss frontkjemper, og det er at der blant de norske frontkjemper på alliert side ikke gjøres noen foranstaltninger til å ville bygge opp landets forsvar i samarbeid og under utveksling av erfaringer med oss frontkjemper fra Finland og Østfronten. Er man redd for at vi i neste krig skal løpe over til russerne eller til de anglo-amerikanske styrker?

Før kapitulasjonen var det ikke usedvanlig å høre fra jøssinghold at man respekterte frontkjemperne, selv om

man ikke var enig med dem, for de satte i alle fall livet inn for det de anså for Norges beste. Denne oppfatning hører man fremdeles både fra etterforsker og sakførerhold. I praksis viser man så denne respekting ved å idømme 3-4-5 års straffarbeid samt tillitstap. Er man oppmerksom på hva disse folk har gjennomgått i okkupasjonstiden? Faktum er at svært mange frontkjemper lojalt var med i kampen mot tyskerne 1940 til den norske hær kapitulerte. Ved Tysklands kapitulasjon viste de tydelig nok at de hverken er forbrytere eller anarkister.

Så innstendig vi kan må vi oppfordre våre myndigheter til å utnytte de krefter vi representerer i fedrelandets interesse snarest, før kjærligheten til landet går over til bittert hat og forakt mot en urettferdig behandling. Våre dommere har selv vært midt oppe i det Ragnarok som var, og ikke noe menneske kan med rett påstå at det er habilt i dette oppgjør. Skulle enkelte fanger ikke vise seg verdig en sådan tillit som en løslatelse betyr, så sett dem i tvangsarbeid, men sett ikke stemplet landsforræder på folk som i ærlig åpen kamp uten personlig vinning satte livet inn for det de anså for fedrelandets beste, etter at de ansvarlige myndigheter var flyktet ut av landet."

Hva om NS-folkene hadde vært voldelige

Av Ole Bakken

I 1945 satte de nye myndigheter i gang en forfølgelse av 92.000 nordmenn for deres politiske meningers skyld. I tillegg til disse titusener kom så deres familier, og man regner vanligvis med at rundt en kvart million mennesker ble ofre for "retts"-oppgjøret. Så mange mennesker følte seg da grovt urettferdig behandlet, og deres oppfatning har ikke forandret seg siden.

Man kan med stor rett spørre: Var det rimelig at disse ofre for eklatante justismord sindig og rolig skulle finne seg i behandling for så etterpå å gjøre sitt beste for å finne sin plass i dette urettens samfunn?

Nasjonal Samling besto i meget stor utstrekning av unge mennesker, og unge mennesker er ikke innstilt på å finne seg i urett fra samfunnets side. Flere tusen av de unge, mannlige NS-folkene hadde solid krigserfaring og stor kjennskap til våpenbruk og ekspllosiver. De av hirden som ikke hadde vært ved fronten hadde også hatt våpenopplæring. Akkurat disse folk ble da også beskyldt for å være så overlag voldelige.

Når man snakker om gerilja-bevegelser og borgerkrig, har man så lett for å mene at noe slikt slett ikke kan hende hos oss. Men når man tenker etter, er det nokså opplagt at det kunne skjedd

her i 1945 og i årene etterpå. Man vil innvende at de "farlige" NS-folkene på den tid satt i fangeleir alle sammen, men alle med kjennskap til forholdene vet at det ville vært en bagatell for frontkjemperne og deres kamerater å overmanne de uerfarne vokterne og bryte seg ut. Vi kunne meget godt ha fått et lokalt IRA eller en Rote Arme Fraktion med motsatt fortegn om de sterkt forurettede NS-folkene hadde bestemt seg for det. Det ville ikke vært så lett å ta de kamptrente frontkjemperne eller kampvillige hirdfolk. Vold ville ha avlet vold. Motsetningene ville blitt mange ganger sterkere enn de allerede var, og de ville ha forplantet seg til nye generasjoner. Tro bare ikke at dette er ren fantasi og var en umulighet.

Men det viste seg altså at NS-folkene slett ikke var voldelige. De viste tvert imot stor sindighet og sterk moderasjon. De hevnet seg ikke på samfunnet, men sonet den sterkt urettferdige straffen og ga seg til å bygge opp en ny tilværelse. Mange av dem har gjort det meget godt både privat og som samfunnsbyggere.

Skriv din mening til
"Folk og Land"

MANEDENS PERNILLE:

"Det forbauser meg ikke," sa far, da jeg ba om hans reaksjon på avtroppende stortingspresidents henstilling til Finland om ikke å gi sitt samtykke til reisinngen av en bauta på finsk jord over falne norske frivillige i 1944.

"Han har vel blitt så vant til å bruke klubben i sine mange år som stortingspresident, at han mener at han har rett til å benytte den i et finsk anliggende, også."

"Ja, ironien er på sin plass her," sa jeg.

"Efter femti år," fortsatte far, "var sårene etter den amerikanske borgerkrigen for lengst grodd, og i Spania ble de falne på begge sider i borgerkrigen begravet på samme krigskirkegård. Men her til lands, hvor det ikke dreiet seg om en borgerkrig, men om divergerende oppfatninger av hvordan Norge best skulle berges gjennom okkupasjonen, synes trakasserinngen av den såkalte tapende part fra visse hold av den såkalte

seirende part aldri å stilne. Men Benkow reagerer jo, ifølge Verdens Gang av 6/7 på vegne av gamle krigskamerater og gamle venner i Hjemmefronten, og da så!"

Så blir Hans Fredrik Dahl intervjuet i sakens forbindelse den 9/7 i VG: "Frontkjemperne vil bli hedret, tror Hans Fredrik Dahl", heter det i overskriften til intervjuet. Og det skal også mot til å ytre de uttalelser han kommer med. Jeg siterer:

"Dahl forstår de overlevende og etterlattes ønske om å reise et minnesmerke på statens grunn i Finland.

- Som historiker forstår jeg alle parter. Men jeg mener at hvis finnene tillater det, så vil det være stivt av norske myndigheter å legge seg opp i en slik sak. Ifølge Dahl var antikommunismen det fremherskende motivet blant nordmenn som meldte seg til Østfronten.

- Historien er ironisk. Front-

kjemperne var Stalins fiender. Og Stalins fiender var den norske stats fiender. Stalin er senere avslørt som en grusom tyrann. Dessuten kompliserer det bildet at finnene i stadig større grad regner norske krigsdeltagere som sine allierte. Kanskje sloss ikke frontkjemperne på så gal side likevel?"

Verdens Gang har også spurt Svein Blindheim om hans mening (som bekjent var han deltager i Kompani Linge under krigen). Han uttaler: "De falt i kamp for Finlands sak. Frontkjemperne trodde på det de sto for, akkurat som jeg trodde på den andre siden. Frontkjemperne må selvsagt få et minnesmerke."

Så gikk det tre uker, og jeg trodde at de ovennevnte ord skulle bli stående uimotsagt, men jeg tok skammelig feil.

Den 29/7 går en herre ved navn Harald Berntsen til frontalangrep på de ovenfor si-

tere. Jeg vet ikke hvem han er, men etter avbildningen å dømme er han i førtiårene, og antagelig har han vært på ferie og først blitt oppmerksom på Dahls og Blindheims uttalelser ved hjemkomsten. Han synes å være rystet i det innerste av sin sjel der han under overskriften "I historiens lys" tar pennen i sin hånd og finner spalteplass i Arbeiderbladet.

Han tar først for seg Dahl, og grønn og gru: Dahl skal være en av dem, som "støttet navnebyttet på Sehesteds Plass i Oslo. (Som bekjent var det jo der man en morgen på efter-vinteren, da dagslyset sivet inn over byen, oppdaget at skiltene var blitt overklebet, så plassen en stakket stund het Knut Hamsuns Plass.) Så det er jo forståelig at Dahl uttalte seg som han gjorde i Verdens Gang den 9/7 for, og jeg siterer Berntsen: "Men til slutt hadde et formål ut over å sjok-

kere: Å gi oppreisning til nordmenn som for 50 år siden lot seg inspirere av blant andre Hamsun til å ofre alt på Østfronten."

Også Blindheim unngår ikke omtale, og CC får også sitt, for i et innlegg i Arbeiderbladet å være av samme mening som de ovenfor omtalte.

Og så kommer Berntsens advarende pekefinger til de tre omtalte hvis de fortsatt turer frem som de gjør. Jeg siterer:

"De som på denne måten slutter seg til kjernen i den såkalte revisjonistiske skolen innen nyere tysk historieforskning, har i neste omgang liten grunn til å undre seg over nynazismens frammarsj blant tysk og annen europeisk ungdom."

Jeg venter spent på at Berntsen finner frem flere velvalgte ris fra baksiden av speilet!

Pernille

Korssting